

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA



EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 38/07

5 juni 2007

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-170/04

Klas Rosengren e.a. /Riksåklagaren

**INVOERVERBOD OP ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN DOOR PARTICULIEREN
IN ZWEDEN IS EEN NIET-GERECHTVAARDIGDE KWANTITATIEVE BEPERKING
VAN HET VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN**

Deze maatregel is ongeschikt om het doel, de beperking van alcoholgebruik in het algemeen, te bereiken en is onevenredig aan het doel, de bescherming van jongeren tegen de nadelige gevolgen van alcoholgebruik

Krachtens de Zweedse alcoholwet worden alcoholhoudende dranken in Zweden in detail verkocht door een monopolie in handen van Systembolaget. De invoer van alcoholhoudende dranken is voorbehouden aan Systembolaget en aan door de staat toegelaten groothandelaren. Het is particulieren verboden alcoholhoudende dranken in te voeren. Dit verbod veronderstelt namelijk dat wie alcohol uit andere lidstaten wil invoeren, uitsluitend via Systembolaget invoert. Systembolaget is gehouden, op verzoek elke alcoholhoudende drank aan te kopen op kosten van de consument voor zover Systembolaget geen bezwaar daartegen heeft.

K. Rosengren alsook verschillende andere Zweedse onderdanen hebben per post dozen Spaanse wijn in flessen besteld. De wijn is door een particuliere transporteur in Zweden ingevoerd zonder inklaring. De wijn is vervolgens in beslag genomen door de douane te Göteborg. Rosengren en de anderen zijn strafrechtelijk vervolgd wegens illegale invoer van alcoholhoudende dranken.

Högsta domstolen (hooggerechtshof), waarvoor de zaak in laatste instantie aanhangig is, heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen gevraagd of de Zweedse wetsbepalingen verenigbaar zijn met het gemeenschapsrecht, met name met het door het Verdrag gewaarborgde beginsel van het vrij verkeer van goederen.

Om te beginnen stelt het Hof vast dat de betrokken regels moeten worden getoetst aan de gemeenschapsbepalingen inzake het vrij verkeer van goederen en niet aan de specifieke bepalingen inzake staatsmonopolies aangezien deze laatste slechts van toepassing zijn op de regels inzake het bestaan of de werking van monopolies. De invoer van alcoholhoudende dranken is niet de specifieke functie die de alcoholwet aan het monopolie verleent, maar de exclusiviteit op de verkoop in het klein van alcoholhoudende dranken in Zweden.

Vormt de Zweedse wet een beperking van het vrij verkeer van goederen?

Om te beginnen stelt het Hof vast dat de mogelijkheid voor Systembolaget om het verzoek van een consument alcoholhoudende dranken voor hem in te voeren, te weigeren, een kwantitatieve invoerbeperking vormt.

Bovendien merkt het Hof op dat de consumenten, wanneer zij een beroep doen op Systembolaget om in te voeren alcoholhoudende dranken te verkrijgen, verschillende ongemakken ondervinden, waarmee zij niet te maken zouden hebben als zij zelf de invoer zouden verrichten. Los van de administratieve en organisatorische besloemingen betaalt de koper bij elke invoer naast de door de leverancier gefactureerde prijs voor de dranken, ook de administratie- en vervoerskosten van Systembolaget en een marge van 17 %, kosten die hij in beginsel niet zou hebben indien hij de producten zelf rechtstreeks invoerde.

Bijgevolg vormt het verbod voor particulieren om alcoholhoudende dranken in te voeren een kwantitatieve beperking van het vrij verkeer van goederen.

Kan deze beperking worden gerechtvaardigd?

Het Hof erkent dat maatregelen die kwantitatieve invoerbeperkingen vormen, gerechtvaardigd kunnen zijn om redenen van bescherming van de gezondheid en het leven van personen. Een regeling die tot doel heeft de schadelijke gevolgen van alcohol te voorkomen en alcoholmisbruik te bestrijden, kan in die zin gerechtvaardigd zijn. Niettemin kan een beperking slechts gerechtvaardigd zijn, wanneer zij noodzakelijk en evenredig is om de gezondheid en het leven van personen doeltreffend te beschermen.

Systembolaget heeft weliswaar de mogelijkheid om een bestelling te weigeren, maar de weigeringsgronden worden niet gepreciseerd. Uit de gegevens waarover het Hof beschikt, blijkt niet dat Systembolaget in de praktijk levering heeft geweigerd omdat de bestelling een bepaalde maximumhoeveelheid alcohol te boven ging. In deze omstandigheden lijkt het invoerverbod minder een middel om het alcoholgebruik in het algemeen te beperken dan Systembolaget als distributiekanaal van alcoholhoudende dranken te bevoordelen. **Het invoerverbod dient dus ongeschikt te worden geacht om het doel van bescherming van de gezondheid en het leven van personen te bereiken.**

Wat de aangevoerde rechtvaardigingsgrond voor het verbod betreft, te weten jongeren te beschermen tegen de nadelige gevolgen van alcoholgebruik, merkt het Hof op dat het verbod voor iedereen, ongeacht de leeftijd, geldt. **Het gaat dus kennelijk verder dan nodig ter bereiking van het nagestreefde doel jongeren tegen de nadelige gevolgen van alcohol te beschermen.**

Gelet op de distributiemethoden en de controles van de leeftijd van de kopers is het Hof van oordeel dat niet geheel verzekerd is dat de leeftijd van de personen aan wie die dranken worden geleverd, onder alle omstandigheden daadwerkelijk wordt gecontroleerd. Ook blijkt niet dat de leeftijd niet op een even doeltreffende en minder restrictieve wijze zou kunnen worden geverifieerd. De Commissie bijvoorbeeld heeft onweersproken gesteld dat hetzelfde doel zou kunnen worden bereikt door middel van een verklaring waarin degene voor wie de ingevoerde dranken bestemd zijn, op een formulier dat bij de goederen wordt gevoegd op het tijdstip van invoer, bevestigt dat hij meer dan twintig jaar oud is. **Het verbod is dus niet evenredig aan het doel jongeren tegen de nadelige gevolgen van alcohol te beschermen.**

In deze omstandigheden stelt het Hof vast **dat het verbod op invoer van alcoholhoudende dranken niet kan worden gerechtvaardigd om redenen van bescherming van de gezondheid en het leven van personen.**

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: BG ES CS DA DE EN EL FI FR HU IT NL PL PT RO SK SL SV

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

*<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=C-170/04>
vanaf ongeveer 12.00 uur.*

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988

*Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op "Europe by Satellite",
Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg*

*Tel: 00 352 4301 35177 Fax: 00 352 4301 35249,
of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 2964106 Fax: 00 32 2 2965956*